

SKLEP KOMISIJE (EU) 2016/2078**z dne 4. julija 2016****o državni pomoči SA.41617 – 2015/C (ex SA.33584 (2013/C) (ex 2011/NN)) Nizozemske v korist profesionalnega nogometnega kluba NEC iz Nijmegena***(notificirano pod dokumentarno številko C(2016) 4048)***(Besedilo v nizozemskem jeziku je edino verodostojno)****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega pododstavka člena 108(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu vsem zainteresiranim stranem, naj predložijo svoje pripombe v skladu s členom 108(2) Pogodbe ⁽¹⁾, in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

- (1) Državljeni so leta 2010 Komisijo obvestili, da je Nizozemska začela izvajati ukrep pomoči za profesionalni nogometni klub NEC iz Nijmegena. Pritožbe so bile evidentirane pod številka SA.31616 in SA.31767. Komisija je v letih 2010 in 2011 prejela tudi pritožbe o ukrepih v korist drugih profesionalnih nogometnih klubov na Nizozemskem, kot so MVV iz Maastrichta, Willem II iz Tilburga, FC Den Bosch iz 's-Hertogenboscha in PSV iz Eindhovna. Nizozemska je z dopisom z dne 2. septembra 2011 Komisiji predložila nadaljnje informacije o ukrepu v zvezi s klubom NEC.
- (2) Komisija je z dopisom z dne 6. marca 2013 Nizozemsko obvestila, da bo v skladu s členom 108(2) Pogodbe začela postopek v zvezi z ukrepi v korist klubov Willem II, NEC, MVV, PSV in FC Den Bosch.
- (3) Sklep Komisije o začetku postopka (v nadaljnjem besedilu: sklep o začetku postopka) je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽²⁾. Komisija je zainteresirane strani pozvala, naj predložijo pripombe o zadevnih ukrepih.
- (4) Nizozemska je v okviru postopka o ukrepu v korist kluba NEC z dopisom z dne 6. junija 2013 predložila pripombe skupaj s pripombami občine Nijmegen (v nadaljnjem besedilu: občina) kot zainteresirane strani. Sestanek z Nizozemsko, na katerem je sodelovala tudi občina, je potekal 27. februarja 2015. Nizozemska je nadaljnje informacije predložila 10. aprila 2015, 11. maja 2015, 13. maja 2015 in 16. julija 2015. Komisija ni prejela pripomb drugih zainteresiranih strani.
- (5) Po sklepu o začetku postopka so s soglasjem Nizozemske preiskave za različne klube potekale ločeno. Preiskava v zvezi s klubom NEC je bila evidentirana pod številko zadeve SA.41617.

2. PODROBEN OPIS UKREPA**2.1 Ukrep in njegov upravičenec**

- (6) Nacionalna nogometna zveza Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (v nadaljnjem besedilu: KNVB) je krovna organizacija za profesionalno in amatersko nogometno tekmovanje. Na Nizozemskem je profesionalni nogomet organiziran v dvotirni sistem. V sezoni 2014/2015 je tekmovalo 38 klubov, od tega jih je 18 tekmovalo v prvi ligi (eredivisie) in 20 v drugi ligi (eerste divisie).

⁽¹⁾ Sklep Komisije v zadevi SA.33584 (2013/C) (ex 2011/NN) – Nizozemska pomoč nekaterim nizozemskim profesionalnim nogometnim klubom v obdobju 2008–2011 – Poziv k predložitvi pripomb na podlagi člena 108(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL C 116, 23.4.2013, str. 19).

⁽²⁾ Glej opombo 1.

- (7) Klub Nijmegen Eendracht Combinatie (v nadaljnjem besedilu: klub NEC) je bil ustanovljen leta 1900, njegove domače tekme pa potekajo v Nijmegenu. Pravna struktura kluba NEC je naslednja: podjetja Nijmegen Eendracht Combinatie B.V., Exploitatie-Maatschappij De Goffert B.V. in N.E.C. horeca B.V. so v lasti fundacije Stichting Administratiekantoor N.E.C. Upravičenec do ukrepa je podjetje Exploitatie-Maatschappij De Goffert B.V.. Na podlagi informacij, ki jih je predložila Nizozemska, je klub NEC srednje veliko podjetje, ki je imela v letu 2015 62,3 zaposlenih s polnim delovnim časom (leta 2010 pa 69,5 zaposlenih s polnim delovnim časom). V obdobju, ki je predmet preiskave, je klub NEC tekmoval v prvi ligi. Na evropskem turnirju (pokal UEFA) je nazadnje tekmoval v sezoni 2008/2009.
- (8) Od leta 2003 naprej je klub NEC glavni – toda ne edini – uporabnik večnamenskega stadiona Goffert, ki se nahaja v obsežnem parku Goffert v Nijmegenu. Občina je v parku Goffert leta 2003 s pomočjo Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) poleg stadiona zgradila večnamenski športni objekt *De Eendracht*. Klub NEC je najemnik objekta *De Eendracht*, za namene treninga pa ga uporabljajo tudi drugi uporabniki.
- (9) Razmerje med občino in klubom NEC v zvezi z objektom *De Eendracht* je določeno v dveh pogodbah, ki sta bili sklenjeni leta 2003: v sporazumu o načrtovanem razvoju območja, kjer se objekt nahaja, v skladu s širšo vizijo športne politike občine ter v zakupni pogodbi za objekt.
- (10) Klub NEC je leta 2008 in 2009 občinskimi organom pisal v zvezi s klavzulo v pogodbah, na podlagi katere je imel pravico do odkupa *De Eendracht* od občine. Klub NEC je v zvezi s klavzulo, ki je opisana kot nakupna opcija, zapisal, da je bilo zanj predvideno, da bo pridobil „opstalrecht“ oziroma stavbno pravico⁽³⁾ na objektu. V prvem dopisu je klub NEC predlagal, da se odpove nakupni opciji v zameno za nadomestilo v znesku 2,3 milijona EUR, izračunanem na podlagi ocene knjigovodske vrednosti in dejanske vrednosti objekta, ki jo je podal zunanji izvedenec. Po mnenju kluba NEC je razlika med obema vrednostma enaka koristim, ki bi jih prejel z uveljavljanjem svoje nakupne opcije. Z drugim dopisom je klub NEC občino obvestil, da želi uveljaviti svojo nakupno opcijo.
- (11) Občina je v zvezi s to zadevo leta 2010 prejela pravni mnenji dveh pravnih podjetij: eno v januarju 2010 in drugo v septembru 2010. Prvo mnenje je opozorilo na klavzulo zakupne pogodbe, na podlagi katere pogodba velja za obdobje do najemnikovega (klub NEC) odkupa *De Eendracht*, ter dejstvo, da je bila namera občine in kluba NEC, da objekt v prihodnosti, ko na to ne bo ugovarjal ESRR, odkupi klub NEC. Zaključni sklep mnenja je bil, da ima klub NEC nesporno pravico do odkupa. Drugo mnenje je v zvezi z domnevno nespornostjo pravice kluba NEC izrecno zahteval občinski svet. Zaključni sklep tega mnenja je bil, da se je občina zavezala le pogajati s klubom NEC, saj zadevna klavzula ne navaja cene ali cenovnega mehanizma.
- (12) Občina je septembra 2010 privolila v nakup pravice za 2,2 milijona EUR. Nizozemska na podlagi člena 108(3) Pogodbe ni priglasila svoje namere, da klubu NEC povrne stroške njegove odpovedi nakupni opciji. Formalni postopek preiskave se je sprožil v zvezi s to transakcijo, ta pa je zato tudi predmet tega sklepa.

2.2 Vzroki za sprožitev postopka

- (13) Komisija je v sklepu o začetku postopka zavzela stališče, da je verjetno, da bodo ukrepi pomoči profesionalnim nogometnim klubom izkrivili konkurenco in v smislu člena 107(1) Pogodbe vplivali na trgovino med državami članicami. Komisija je prav tako predhodno sklenila, da je občina nogometnemu klubu NEC s pomočjo državnih sredstev dala selektivno prednost in mu zagotovila pomoč.
- (14) Komisija je v zvezi z nakupno opcijo sklenila, da Nizozemska z izključnim upoštevanjem prvega pravnega mnenja in neupoštevanjem obsežnejšega drugega mnenja ni dokazala, da je imel klub NEC nakupno opcijo po ceni, ki ni bila določena v pogodbi in ni bila dogovorjena v pogajanjih.

⁽³⁾ Na podlagi člena 5:101 nizozemskega civilnega prava je „stavbna pravica“ (lat. *ius superficium*) stvarna pravica na nepremičnini, ki imetniku omogoča, da ima ali kupi stavbo, zgradbo ali rastline v, na ali nad nepremičnino, ki je v tuji lasti.

- (15) Komisija je v zvezi z zneskom, izplačanim v zameno za odpoved domnevni nakupni opciji, in njegovo skladnostjo s trgov ponovila, da smernice iz sporočila Komisije v zvezi z elementi pomoči pri prodaji zemljišč s strani javnih oblasti ⁽⁴⁾ (v nadaljnjem besedilu: Sporočilo o prodaji zemljišč), na katere se je sklicevala Nizozemska, „zadevajo le prodaje zemljišč in objektov v javni lasti. Ne zadevajo javnih nakupov zemljišč in objektov ali oddaje oziroma najema zemljišč in objektov s strani javnih oblasti. Take transakcije lahko prav tako vsebujejo elemente državne pomoči.“ Nadalje je Komisija navedla, da bi verjetno tudi akterji v tržnem gospodarstvu v primeru obstoja nakupne opcije preučili verjetnost najemnikovega uveljavljanja te opcije. Med drugim bi preučili tudi njegova razpoložljiva finančna sredstva.
- (16) Komisija je opozorila, da je imel klub NEC v času dodelitve pomoči finančne težave, ki so bile tako resne, da bi lahko ogrozile njegovo prihodnost v profesionalnem nogometu. KNVB je pri preverjanju poslovnega načrta kluba NEC za leto 2010/2011 od kluba NEC julija 2010 zahteval jamstvo v znesku 1 967 000 EUR, brez katerega bi klub NEC lahko izgubil svojo licenco. To jamstvo (ki ga je na podlagi informacij Komisije zagotovilo zasebno komercialno podjetje in ne državna sredstva) je bilo potrebno poleg 2,2 milijonov EUR, ki jih vključuje ta sklep. Klub NEC je junija 2010 izrazil skrb glede svojega finančnega položaja, saj je imel negativen lastniški kapital, negativen poslovni rezultat v letu 2009/2010 in šibek likvidnostni položaj. Klub NEC je septembra 2009 prenehal s plačevanjem najemnine.
- (17) Za oceno združljivosti pomoči s Smernicami o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah ⁽⁵⁾ (v nadaljnjem besedilu: Smernice) je Komisija zahtevala informacije o izpolnjevanju vseh zahtev iz Smernic.
- (18) Komisija predvsem ni bila zmožna preveriti, če so bili izpolnjeni pogoji iz točk 34–37 Smernic, ki zadevajo naravo in izpolnitev načrta za prestrukturiranje. Komisija prav tako ni bila zmožna preveriti, če so se sprejeli ustrezni izravnalni ukrepi v smislu točk 38–42. Nadalje je bilo treba dokazati, da je bila pomoč omejena le na potrebni minimum, da je upravičenec izplačal primeren prispevek k prestrukturiranju, da bo Nizozemska zagotovila poročila o spremljanju ter da se bo spoštovalo načelo enkratne pomoči („enkrat in zadnjič“).

3. PRIPOMBE NIZOZEMSKE

- (19) Nizozemska se ne strinja, da ukrep pomeni državno pomoč.
- (20) Nizozemska v zvezi s tem poudarja pomembnost konteksta transakcije. Po njenem mnenju je sklep o začetku postopka vseboval nekaj stvarnih napak. Stadion Goffert je bil v nasprotju s tistim, kar je bilo navedeno v sklepu o začetku postopka, večnamenske narave že pred letom 2003. Občina meni, da je uporaba De Eendracht (in stadiona Goffert) za nešportne dejavnosti pomemben kontekstni dejavnik.
- (21) Nizozemska še zlasti poudarja interes občine za gradnjo vrhunskega športnega in inovacijskega parka (v nadaljnjem besedilu: TIP) ⁽⁶⁾, v katerega bi se vključila tudi obstoječa stadion Goffert in De Eendracht. Priprave za gradnjo TIP so se začele še preden je klub NEC občino obvestil, da želi uveljavljati svojo nakupno opcijo. Objekt De Eendracht je pri občinskem načrtovanju TIP igral pomembno vlogo. Nizozemska poudarja, da so se priprave za TIP nadaljevale tudi dolgo po transakciji, ki se je odvila septembra 2010. Občina se je odločila priprave za TIP zaustaviti šele marca 2012. Po mnenju Nizozemske bi morala Komisija izrecno upoštevati, da je bilo zaradi priprav za TIP v tistem času za občino izredno pomembno, da zadrži popolno lastništvo nad De Eendrachtom (vključno s pripadajočim zemljiščem in stavbo nad njim).

⁽⁴⁾ UL C 209, 10.7.1997, str. 3.

⁽⁵⁾ Sporočilo Komisije – Smernice Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah (UL C 244, 1.10.2004, str. 2). Uporaba Smernic se je podaljšala s sporočilom Komisije o podaljšanju uporabe smernic skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah z dne 1. oktobra 2004 (UL C 296, 2.10.2012, str. 3).

⁽⁶⁾ Občina je nameravala velik del parka Goffert razviti v „Topsport- en Innovatie Park“ (TIP) z multidisciplinarnim pristopom, ki bi vključeval šport, izobraževanje, zdravje in znanost. Projekt je bil medtem že ukinjen. Sklep o začetku postopka ni vključeval prihodnjega financiranja TIP.

- (22) Nizozemska se v zvezi s tem sklicuje na poročilo o pričakovanih ekonomskih učinkih TIP, ki so ga aprila 2009 objavili Svetovalci za evropske in regionalne zadeve. Na podlagi tega poročila je bil za TIP predviden pozitiven učinek na občinsko gospodarstvo, vključno s povečanjem števila delovnih mest in porabe, ter razni posredni pozitivni gospodarski učinki na področju razvoja znanja, inovacij, izobraževanja in na splošno raven dejavnosti. Poročilo „Učinek in priložnosti TIP Nijmegen“, ki so ga pripravili občina in svetovalci Buck, še posebej poudarja bistveno funkcijo De Eendrachta pri gradnji TIP.
- (23) Nizozemska poudarja tudi nespornost pravice kluba NEC. Pojasnilo se je ozadje, zaradi katerega se je uvedla nakupna opcija. Občina je poudarila, da je to povezano z odločitvijo kluba, da se odpove stavbni pravici nad takratnim amaterskim objektom, da bi občina objekt lahko nadomestila z novim objektom De Eendracht. Leta 2000 je stavbna pravica nad obstoječim amaterskim objektom pripadala klubu NEC, občina pa je imela v lasti zemljišče, na katerem je objekt bil zgrajen. Ker objekt ni več izpolnjeval zahtev KNVB za nadaljevanje nogometnih dejavnosti, se je občina leta 2002 v dogovoru s klubom NEC odločila, da zgradi nov večnamenski objekt De Eendracht. De Eendracht je bil zgrajen z javnimi sredstvi, delno pa ga je financiral ESRR. Da bi objekt lahko prejel finančno pomoč ESRR, ga je morala zgraditi občina, prav tako je moral v njeni lasti ostati pet let. Klub NEC se je zato odpovedal svoji stavbni pravici nad objektom, vendar je pridobil nakupno opcijo (za stavbno pravico) nad novim objektom De Eendracht. Po mnenju Nizozemske je obstajala namera, da bi klub NEC objekt De Eendracht prevzel, ko zahteve ESRR tega ne bi več prepovedovale, četudi se cena nakupa v tistem času še ni določila.
- (24) Nizozemska zato zavrača, da je občina upoštevala le enega od pravnih mnenj (glej uvodno izjavo 14). Namesto tega poudarja, da v zvezi s pravico, ki sta jo obe stranki šteli za nesporno, med občino in klubom NEC nikoli ni obstajal konflikt. Nizozemska se tukaj sklicuje na člen 6:217 nizozemskega civilnega zakonika, na podlagi katerega se preprosto soglasje med strankama šteje za sklenitev sporazuma.
- (25) Nakupna opcija je razvidna iz pogodbe o nameri in zakupne pogodbe med občino in podjetjem Exploitatiemaatschappij De Goffert B.V. (glej uvodno izjavo 9). Dejstvo, da klavzule o nakupni opciji ne določajo cene ali cenovnega mehanizma, po mnenju Nizozemske ni relevantno. Člen 7:4 nizozemskega civilnega zakonika v okviru kupnih pogodb, kjer stranke niso določile nobene cene, določa, da mora kupec plačati „razumno ceno“.
- (26) Na kratko, občina trdi, da je odločitev o neupoštevanju drugega pravnega mnenja temeljila na trdnih in utemeljenih razlogih, saj so po njenem mnenju argumenti drugega pravnega mnenja napačni. Na to kaže tudi odgovor avtorja prvega pravnega mnenja na drugo mnenje, v katerem je vztrajal pri svojem pravnem nasvetu. Občina poudarja, da je bilo drugo mnenje vidno politično motivirano, saj se ga je opravilo na zahtevo opozicijskih strank v občinskem svetu. To, da je bilo drugo mnenje obsežnejše (uvodna izjava 14), ne vpliva na veljavnost argumentov, ki jih vsebuje.
- (27) Občina v zvezi s tem nadalje navaja, da je sporazum med klubom NEC in občino predmet nacionalnega zasebnega prava, zato mora veljavnost pravice kluba NEC oceniti nizozemski sodnik.
- (28) Kar zadeva določitev vrednosti nakupne opcije, je Nizozemska zagotovila tudi nadaljnja pojasnila. Nizozemska poudarja, da o prednosti (in torej državni pomoči) ni možno sklepati le zato, ker se cena določi na podlagi pogajanj. V primeru kluba NEC je bila cena nakupne opcije določena na podlagi neodvisne ocene in je zato po mnenju nizozemskih oblasti v skladu s tržnimi pravili. Nizozemska namreč trdi, da transakcija ni bila selektivna in klubu NEC ni dala prednosti.
- (29) Nizozemska se sklicuje na dejstvo, da ukrep ni selektiven, če temelji na splošnem državnem ukrepu. Zlasti je treba upoštevati, da transakcija temelji na civilnem zakoniku, ki ima splošen obseg in velja za vsa podjetja. Vrednost transakcije je bila določena na podlagi določb civilnega zakonika, ki predpisujejo plačilo „razumne cene“. Po mnenju Nizozemske je v tem primeru bilo tako, saj se je aprila 2009 opravila neodvisna ocena. Meni, da transakcija ni bila selektivna.

- (30) Tudi če bi transakcija lahko štela za selektivno, klub NEC ne bi imel prednosti, saj je občina ravnala kot tržni vlagatelj in plačala tržno ceno. Nizozemska opozarja na prakso odločanja Komisije, saj se ta po analogiji sklicuje na sporočilo o prodaji zemljišč, kadar se zadeve nanašajo na oceno drugih sredstev in lastninskih pravic. Ker transakcija v tem primeru temelji na oceni, kot določa Sporočilo o prodaji zemljišč, se lahko šteje za skladno s tržnimi pravili. Tudi v primeru neuporabe Sporočila o prodaji zemljišč bi transakcija ostala skladna s tržnimi pravili, saj bi zasebni tržni vlagatelj prav tako določil vrednost nakupne opcije na podlagi neodvisne ocene.
- (31) Občina je poudarila, da obstaja tesna povezanost med vrednostjo transakcije in vrednostjo objekta De Eendracht. Poročilo o neodvisni oceni (z dne 7. aprila 2009) se osredotoča na dve vrednosti. Na eni strani je določilo prodajno ceno, ki bi jo v zvezi z objektom in na podlagi obstoječe zakupne pogodbe med občino in klubom NEC [...] (*) prodajalec lahko prejel ob prodaji stavbne pravice (za obdobje 30 let). Na drugi strani pa je določilo prodajno ceno, ki bi jo v zvezi z objektom na podlagi obstoječih podnajemnih pogodb med klubom NEC in njegovimi podnajemniki ter razvoja tržne najemnine prodajalec lahko prejel ob prodaji stavbne pravice. Objekt je namreč predmet zakupnih pogodb tako med klubom NEC in občino kot klubom NEC ter tretjimi osebami (kjer klub NEC ravna kot upravljavec objekta) (glej uvodno izjavo 8). Ta druga vrednost je bila določena v višini [...] EUR.
- (32) Obe oceni temeljita na predpostavki, da bo objekt prodan v času njegovega najema. Nizozemska trdi, da na podlagi nizozemske zakonodaje prodajna transakcija ne spremeni najemniških razmer. Novi lastnik nepremičnine nadomesti prejšnjega lastnika kot najemodajalec. Zato je določanje prodajne vrednosti najete nepremičnine na podlagi prihodka od najemnin običajna praksa.
- (33) Neodvisne ocene kažejo, da bi občina objekt De Eendracht lahko v času njegovega najema prodala tretji osebi za ceno največ [...] EUR. Po mnenju Nizozemske je to enakovredno najvišji ceni, ki se za objekt lahko zahteva od kluba NEC. Ko bi klub NEC v zvezi z objektom De Eendracht pridobil stavbno pravico, bi lahko to pravico prodal za ceno največ [...] EUR. Po mnenju Nizozemske to pomeni, da se je klub NEC odrekel morebitni prednosti največ [...] 2 064 000 EUR. Med pogajanja s klubom NEC se je končna vrednost nakupne opcije določila v višini [...] 2 223 000 EUR. [...]. Komisija opozarja, da ocena ni izrecno upoštevala konkretnih razmer, tj. kjer bi klub NEC kupil sam objekt.
- (34) Nizozemska je zagotovila nadaljnje informacije o višini najemnin, ki so se za pojasnitev pomembnih razlik med obema ocenama uporabile v poročilu o oceni. Nizozemska zlasti opozarja, da so imeli številni dejavniki negativen učinek na ceno najemnine, ki je bila določena za klub NEC.
- (a) Podjetje Exploitiemaatschappij De Goffert B.V. ni objekta zgolj dalo v zakup, ampak je tudi ravnalo kot upravljavsko podjetje, ki je dajalo dele objekta v podnajem tretjim osebam. De Eendracht je bil nedvoumno poskusne narave in občina je izvedbo novega objekta uporabila za okrepitev povezanosti objekta z družbenimi dejavnostmi, gospodarskim okoljem in okoliškimi soseskami. Ni bilo jasno, če bi bili ti družbenogospodarski projekti v praksi uspešni, prav tako ni bila izključena možnost odstopa tretjih oseb od projekta. To je povečalo tveganje za podjetje Exploitiemaatschappij De Goffert B.V..
- (b) Podjetje Exploitiemaatschappij De Goffert B.V. je prav tako skrbelo za vzdrževanje in zamenjavo igralnih površin, kar je v preteklosti zagotavljala občina.
- (c) Klub NEC je bil edini možni partner, ki bi lahko uresničil družbenogospodarske cilje občine.
- (d) Klub NEC je prvotno imel stavno pravico nad objektom, toda se ji je zastonj odpovedal (glej uvodno izjavo 23).
- Na tej podlagi Nizozemska meni, da je cena zakupnine, ki jo je plačal klub NEC in ki je temelj prve ocene pri izračunu davka, skladna s tržnimi pravili.
- (35) Nizozemska je nadalje opozorila, da je treba zakupno pogodbo med klubom NEC in občino šteti za zakupno pogodbo za določen čas, ki je občina ni mogla prekiniti pred datumom izteka, ki sovpada s prenosom stavbne pravice na klub NEC. To pojasni, zakaj pri izračunu davka prva ocena temelji na podlagi statične najemnine, druga ocena pa upošteva razvoj tržne najemnine.

(*) Zaupni podatek.

- (36) Nizozemska poudarja, da znesek 2,2 milijona EUR, ki bi ga klub NEC moral prejeti za nakupno opcijo, ni bil izplačan, temveč se je delno uporabil za kritje neporavnanih terjatev do kluba NEC, delno pa za predplačilo najemnine (zajamčena najemnina). Obenem se je zakupna pogodba podaljšala do konca februarja 2043, najemnina pa povišala za [...]. Ob predpostavki, da je bila prvotna najemnina skladna s tržnimi pravili, Nizozemska trdi, da se je s tem zvišanjem najemnina dvignila nad tržne ravni. Nizozemska meni, da bi nova najemnina morala šteti za skladno s tržnimi pravili.
- (37) Poleg tega Nizozemska meni, da je občina v času transakcije upoštevala finančni položaj kluba NEC. V času transakcije je občina prejela informacije, zaradi katerih je predpostavljala, da je možno, da bo klub NEC navkljub finančnim težavam zmožen uveljavljati svojo nakupno opcijo. Zlasti v enem od svojih dopisov (glej uvodno izjavo 10) je klub NEC občino izrecno obvestil o interesu, ki ga je za nakup De Eendrachta imela komercialna stranka, po možnosti prek kluba NEC. Zato klubu NEC finančne težave, ki jih je imel, ne bi nujno preprečile nakup De Eendrachta. Poleg tega je bila občina 3. septembra 2010 obveščena, da je klubu NEC komercialna stranka zagotovila finančno podporo: podjetje [...] je v predprodaji kupilo del (sezonskih) vstopnic za sezono 2011/2012, 2012/2013 in 2013/2014. To je transakcija, ki jo v sklepu o začetku postopka navaja Komisija, toda – v nasprotju s tistim, kar je bilo v tem sklepu navedeno – se financiranje ni izvedlo v obliki jamstva, izplačani znesek pa je bil precej višji kot 1,9 milijona EUR, ki je omenjen v sklepu o začetku postopka (tj. okoli 4 milijoni EUR) (glej uvodno izjavo 16). Zaupanje, ki ga je imel komercialni vlagatelj v finančni položaj kluba NEC, je bil za občino v tistem času dodaten razlog za upoštevanje možnosti, da bi klub NEC uveljavljal nakupno opcijo za De Eendracht.
- (38) Po mnenju Nizozemske je ob upoštevanju tedanjega (domnevnega) finančnega položaja kluba NEC občina ravnala kot tržna vlagateljica.
- (39) Nizozemska trdi, da tudi če bi ukrep pomenil pomoč, bi bil združljiv z notranjim trgov. Po mnenju Nizozemske so pogoji iz Smernic izpolnjeni in bi ukrep na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe lahko štel za združljivega. Za podkrepitev svojega mnenja je predložila tudi dejanske podatke.
- (40) V zvezi s finančnim položajem kluba NEC v času transakcije je Nizozemska predložila nadaljnja dokazila, ki kažejo, da je bil klub NEC podjetje v težavah. Občina je zahtevala poročilo o finančnem položaju in prihodnjih perspektivah kluba, ki ga je kmalu po transakciji predložilo računovodsko podjetje BDO⁽⁷⁾ (29. oktobra 2010). Navaja negativne rezultate podjetja [...], negativen lastniški kapital [...] in negativen razvoj obratnega kapitala [...]. Poročilo kaže, da so bili rezultati podjetja NEC negativni, zniževali pa so se že tri leta. Čeprav je NEC v tem istem času ohranjal pozitivne neto rezultate (zaradi prihodkov v zvezi s prestopnimi pravicami in prodajami igralcev), poročilo jasno dokazuje upadajoče prihodke, medtem ko stroškovni vzorci kluba v veliki večini ostajajo isti. Poleg tega je bil lastniški kapital negativen že tri leta, solventnost kluba NEC pa je v istem času upadla.
- (41) Klub NEC je v zvezi z načrtom za prestrukturiranje pripravil načrt za izboljšanje („Plan van Aanpak“) za namene reševanja finančnih težav⁽⁸⁾. Ta načrt je bil KNVB predložen avgusta 2010. Vključuje opis okoliščin finančnega položaja, primerjave s podobnimi nogometnimi klubi na podlagi meril uspešnosti in načrtovane ukrepe za doseganje statusa kategorije 2 (ki kaže, da je finančni položaj kluba „zadosten“, glej uvodno izjavo 75).
- (42) Nizozemska v zvezi z izravnalnimi ukrepi poudarja, da je pomoč, če ta obstaja, omejena in so zato negativni učinki na konkurenco razmeroma majhni. Navkljub temu so bili v načrt za prestrukturiranje KNVB vključeni nekateri izravnalni ukrepi.
- (43) Poleg tega je vsakršna podpora omejena na najmanjšo potrebno. Ukrep, naveden v uvodnih izjavah 16 in 37, je v zvezi s tem vseboval tudi pomemben lastni prispevek k prestrukturiranju, saj je sprememba v pogojih odplačevanja posojila povzročila znižanje fiksnih stroškov odplačevanja na 250 000 EUR na leto.
- (44) Nizozemska se je v zvezi s spremljanjem zavezala, da bo Komisiji predložila zahtevana poročila.

⁽⁷⁾ „Onderzoek naar financiële situatie en financieel toekomstperspectief N.E.C. Nijmegen“, poročilo z dne 29. oktober 2010, ki ga je pripravil BDO, Nijmegen.

⁽⁸⁾ Plan van Aanpak NEC, avgust 2010.

- (45) Nazadnje Nizozemska potrjuje, da za klub NEC niso bili in ne bodo izvedeni nobeni drugi ukrepi pomoči.

4. OCENA UKREPA

4.1 Obstoje državne pomoči v skladu s členom 107(1) Pogodbe

- (46) V skladu s členom 107(1) Pogodbe je državna pomoč vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, kolikor prizadene trgovino med državami članicami. Pogoji iz člena 107(1) Pogodbe so kumulativni, zato morajo biti izpolnjeni vsi pogoji, da se lahko ukrep šteje za državno pomoč.
- (47) Občinski nakup domnevne pravice kluba NEC do nakupa De Eendrachta za 2,2 milijona EUR se je financiral iz državnih sredstev, saj je denar za zadevno transakcijo zagotovila občina. Temu Nizozemska ne oporeka.
- (48) Komisija v zvezi z morebitnim učinkom na notranji trg opozarja, da se je klub NEC udeleževal evropskih nogometnih turnirjev. Profesionalni nogometni klubi so poleg udeležbe na nogometnih tekmovanjih vključeni tudi v več drugih gospodarskih dejavnostih, kot so trg za prestop poklicnih igralcev, oglaševanje, sponzorstvo, trženje ali medijsko poročanje. Pomoč profesionalnemu nogometnemu klubu okrepi njegov položaj na vseh naštetih mednarodnih trgih. Če se državna sredstva uporabijo za dodelitev selektivne prednosti profesionalnemu nogometnemu klubu ne glede na ligo, v kateri sodeluje, je verjetno, da bo ta pomoč izkrivljala konkurenco in vplivala na trgovino med državami članicami v smislu člena 107(1) Pogodbe ⁽⁹⁾.
- (49) Selektivnosti ukrepa, ki ga je posebej odobril občinski svet, prav tako ni moč oporekati. Nizozemska je trdila, da je ukrep temeljil na splošni nacionalni zakonodaji (glej uvodno izjavo 29) in zato ni bil selektiven. Vendar pa Komisija meni, da čeprav se sporazum med klubom NEC in občino lahko šteje za sporazum, za katerega se uporablja nizozemsko pravo, podrobnosti sporazuma ne temeljijo le na splošnih načelih, temveč tudi na posebnih določbah pogodbe oziroma pogodb med klubom NEC in občino. Zato je jasno, da je ukrep namenjen točno določenemu podjetju, klubu NEC, in je torej selektiven.
- (50) Nizozemska meni, da klub NEC ni pridobil nobene prednosti in da se je transakcija odvila pod tržnimi pogoji. Prav tako opozarja, da je imel klub NEC nesporno nakupno opcijo za De Eendracht in da se je cena nakupa te pravice določila na podlagi neodvisne ocene.
- (51) Nizozemska je v zvezi z nespornostjo pravice predložila dodatna pojasnila o razlogih, zaradi katerih se je upoštevalo prvo pravno mnenje, ki ga je pripravil BDO, in ne drugo. Poleg tega je Nizozemska poudarila, da razvoj TIP verjetno ne bi bil mogoč, če bi se De Eendracht prodal klubu NEC. Jasno je, da je bilo v interesu občine, da klubu NEC povrne stroške za njegovo odpoved nakupni opciji.
- (52) Prav tako je treba poudariti, da ni jasno, kakšno ceno bi klub NEC moral plačati občini, če bi uveljavil svojo nakupno opcijo in odkupil De Eendracht. Nizozemska trdi, da mora na podlagi nizozemskega civilnega zakonika kupec v primeru, ko cena ni dogovorjena, plačati razumno ceno. V primeru, ko se ta razumna cena približuje oziroma je enaka tržni vrednosti stavbne pravice, ki se nanaša na De Eendracht, se zdi, da ima nakupna opcija le omejeno gospodarsko vrednost. V tem primeru se zdi nadomestilo v znesku 2,2 milijona EUR nerazumno visoko in pomeni prednost za klub NEC.
- (53) Ne glede na to, ali je klub NEC zares imel nesporno nakupno opcijo, in druge argumente v zvezi z razumevanjem nizozemskega civilnega prava, Komisija meni, da je osrednje vprašanje, ali se je transakcija odvila pod tržnimi pogoji in ali je občina ravnala kot zasebni akter.

⁽⁹⁾ Sklep Komisije v zvezi z Nemčijo z dne 20. marca 2013 o Multifunktionsarena der Stadt Erfurt (zadeva SA.35135 (2012/N)), točka 12, in Multifunktionsarena der Stadt Jena (zadeva SA.35440 (2012/N)), povzetki v UL C 140, 18.5.2013, str. 1, in z dne 2. oktobra 2013 o Fußballstadion Chemnitz (zadeva SA.36105 (2013/N)), povzetek v UL C 50, 21.2.2014, str. 1, točke 12–14; Sklep Komisiji v zvezi s Španijo z dne 18. decembra 2013 o morebitni državni pomoči štirim španskim profesionalnim nogometnim klubom (zadeva SA.29769 (2013/C)), točka 28, Real Madrid CF (zadeva SA.33754 (2013/C)), točka 20, in domnevna pomoč v korist treh nogometnih klubov v Valenciji (zadeva SA.36387 (2013/C)), točka 16, objavljeno v UL C 69, 7.3.2014, str. 99.

- (54) Komisija mora v zvezi s tem torej oceniti, ali bi se zasebni vlagatelj pod enakimi pogoji s transakcijo strinjal. Hipotetični zasebni vlagatelj ravna kot preudarni vlagatelj, ki želi svoje dobičke povečati, obenem pa je previden, da ne bi za svoj dobiček preveč tvegal. Načelo vlagatelja v tržnem gospodarstvu se ne bi spoštovalo, če bi bila cena nakupne opcije višja od tržne cene. Komisija meni, da številni elementi v postopku ocenitve niso uspešno prestali preizkusa načela vlagatelja v tržnem gospodarstvu.
- (55) Ni jasno, zakaj bi vrednost nakupne opcije bila enaka razliki med prodajno vrednostjo objekta na podlagi najemne pogodbe med občino in klubom NEC ter prodajno vrednostjo na podlagi najemnih pogodb med klubom NEC in njegovimi podnajemniki, kjer se upošteva tudi razvoj tržnih najemnin. Komisija ugotavlja, da je občina zahtevala neodvisno oceno teh dveh prodajnih vrednosti in ne oceno nakupne opcije. Na voljo ni noben dodatni kontekst ali argument, ki bi pojasnil, zakaj je razlika med tema dvema vrednostma enaka vrednosti nakupne opcije.
- (56) Določanje vrednosti nakupne opcije na podlagi dveh vrednosti predvidoma deluje le ob predpostavki, da nakup opravi tretja oseba za eno od vrednosti, toda ne za drugo. Prva vrednost [...] namreč temelji na prodaji stavbne pravice nad najetim objektom v občinski lasti tretji osebi, tj. z najemno pogodbo s klubom NEC kot dano „omejitvijo“ za vsakega kupca. V nasprotju s tem pa bi le klub NEC lahko nadaljeval upravljanje objekta za tretje osebe, saj, kot Nizozemska trdi, najemne pogodbe ni bilo moč prekiniti pred prenosom stavbne pravice na klub NEC. Zato bi drugo vrednost [...] (možno prodajno vrednost najetega objekta na podlagi podnajemnih pogodb) lahko realiziral le klub NEC in nobena druga tretja oseba. Ta mešani pristop podkrepi idejo, da določanje cene nakupne opcije na tej podlagi za akterja v tržnem gospodarstvu ne bi bilo smiselno.
- (57) Če je v zvezi s tem izhodišče dejstvo, da se nakupni opciji lahko odpove ne katera koli tretja oseba, temveč le klub NEC, se zdi, da se s posledično ceno, ki jo je bilo treba plačati v zameno za odpoved kluba NEC nakupni opciji, ne ocenijo pravilno „izgubljene ugodnosti“ kluba NEC v zameno za odpoved opciji. Po mnenju Nizozemske je klub NEC z odpovedjo nakupni opciji izgubil potencialno prednost v znesku 2 milijonov EUR (uvodna izjava 33). Vendar pa Komisija opozarja, da bi klub NEC predvidoma lahko ostal upravljavec tudi po tem, ko se je odpovedal nakupni opciji. Zato bi še naprej prejemal enake prihodke od najemnin, ki so tvorile podlago za drugo vrednost, ki se je uporabila pri določanju cene transakcije [...]. Komisija meni, da bi bila dejanska prednost, ki jo je klub NEC izgubil z odpovedjo nakupni opciji, enaka najemninam občini, ki mu jih ne bi bilo več treba plačevati, če bi objekt odkupil.
- (58) V vsakem primeru je občina plačala več kot le znesek, ki je bil določen na podlagi poročila o oceni ([...] glej uvodno izjavo 33). Komisija meni, da vsaj razlika med obema vrednostma pomeni pomoč. Po mnenju nizozemskih oblasti razlika izvira iz pogajanj s klubom NEC, v vsakem primeru pa se bo povrnil celotni znesek 2,2 milijona EUR. Nizozemska je namreč pojasnila, da podaljšanje obdobja najema in povišanje letne najemnine zagotavlja proračunsko nevtravno naravo transakcije za občino (uvodna izjava 36).
- (59) Komisija v zvezi s tem povračilom opozarja, da je klub NEC znesek 2,2 milijona EUR uporabil za odplačilo neporavnanih terjatev in najemnin, ki jih je dolgoval občini, in zato to ne more šteti za povračilo. V zvezi s povišanjem letne najemnine (uvodna izjava 36) se to lahko šteje za povračilo pomoči le, če povišanje v celoti predstavlja najemnino nad tržnimi ravnmi. Nizozemska ni predložila dokazil v podkrepitev trditve, da se višja najemnina z januarjem 2011 lahko šteje za najemnino nad tržnimi ravnmi. Komisija v zvezi s tem meni, da je najemnina, ki jo klub NEC plačal občini za celotni objekt, nižja od najemnine, ki jo klub NEC trenutno prejema od podnajemnikov nekaterih delov objekta, obenem pa poročilo o oceni navaja, da bi klub NEC lahko v prihodnosti pridobival še višje najemnine.
- (60) Komisija nadalje ugotavlja, da četudi je bil prvotna raven najemnine ob upoštevanju konteksta v tistem času (uvodna izjava 34) skladna s tržnimi pravili, vsaj nekateri dejavniki, ki so imeli negativni učinek na tedaj določeno najemnino, niso več pomembni v času določanja nove ravni najemnine. Še zlasti tveganja, povezana z upravljanjem objekta, so se predvidoma sedaj, ko objekt že več kot pet let uspešno deluje, spremenila. Odpoved

opciji nakupa stavbne pravice prav tako po zadevni transakciji, ki je razrešila vprašanje lastništva v prihodnosti, ni več igrala nobene vloge. Zato je moč predvidevati, da so bile ravni tržnih najemnin januarja 2011 višje kot leta 2003, ko se je najemna pogodba med občino in klubom NEC sklenila. V tem primeru se povišana najemnina ne more šteti za ustrezno povračilo pomoči.

- (61) Prav tako je treba poudariti, da se odplačevanje izvaja za obdobje 33 let in da prihodnja plačila niso bila diskontirana.
- (62) Najpomembneje pa je, da Nizozemska ni zagotovila nobenih dokazil, da je občina opravila temeljito oceno in izračun ravni tržnih najemnin, preden je določila povišano najemnino. Namesto tega je bila izhodiščna točka za izračun novih najemnih ravni proračunsko nevtralna narava transakcije.
- (63) Ugodnosti, ki jih je prejela občina prek te transakcije, in njihova sorazmernost neposrednemu strošku v znesku 2,2 milijona EUR niso jasne. Zdi se, da je občina plačala več, kot bi lahko kadar koli pridobila s prodajo (najetega) objekta, le zato, da bi zadržala lastništvo. Občina je trdila, da so bili gospodarski interesi pri razvoju TIP zaradi predvidenih učinkov, ki bi jih TIP imel na gospodarstvo občine, zelo veliki. Predvidena dodana vrednost zadržanega lastništva nad objektom bi lahko deloma pojasnila pripravljenost občine, da plača višjo ceno. Vendar pa občina ni izrecno opravila ocene stroškov in koristi transakcije, ki bi upoštevala to dolgoročno vrednost projekta TIP. Komisija meni, da bi akter v tržnem gospodarstvu opravil bolj temeljito oceno predvidene donosnosti pridobitve nakupne opcije.
- (64) Nazadnje Komisija vztraja pri mnenju, da na podlagi informacij, razpoložljivih v tistem času, občina ni zadostno upoštevala finančnih težav, ki jih je imel tedaj klub NEC, in njihovega vpliva na njegovo zmožnost nakupa stavbne pravice nad De Eendrachtom. Četudi bi tretje osebe izkazale interes za partnerstvo s klubom NEC, se splošna finančna slika ne bi smela prezreti, temveč bi se zanj lahko predvidevalo, da bo imela vpliv na pogajalski položaj kluba NEC in delovala v korist občine.
- (65) Zaradi vseh navedenih razlogov Komisija meni, da občina ni ravnala kot akter v tržnem gospodarstvu, temveč je klubu NEC dodelila pomoč tako, da mu izplačala nadomestilo za njegovo odpoved nakupni opciji v znesku 2,2 milijona EUR. Na podlagi informacij, ki jih je predložila Nizozemska, ni mogoče določiti točnega zneska pomoči. Dokler se najvišji znesek 2,2 milijona EUR šteje za potrebnega za izpolnitev načrta za prestrukturiranje, točni znesek pomoči ni relevanten za oceno združljivosti.

4.2 Ocena v skladu s členom 107(3)(c) Pogodbe

- (66) Komisija mora oceniti, ali se ukrep pomoči v korist kluba NEC lahko šteje za združljivega z notranjim trgov. Komisija v zvezi z odstopanji iz člena 107(3) Pogodbe opozarja, da nobena nizozemska regija ne spada pod odstopanje iz člena 107(3)(a) Pogodbe. Zadevni ukrep pomoči ne pospešuje izvedbe pomembnega projekta skupnega evropskega interesa niti ne pomaga pri odpravljanju resnih motenj v nizozemskem gospodarstvu v smislu člena 107(3)(b). Ukrep pomoči prav tako ne pospešuje kulture ali ohranjanja kulturne dediščine v smislu člena 107(3)(d) Pogodbe.

4.2.1 Zadevne smernice

- (67) V zvezi z odstopanjem iz člena 107(3)(c) Pogodbe v korist pospeševanja razvoja določenih gospodarskih dejavnosti, kadar takšna pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil nasproten skupnim interesom, je Nizozemska trdila, da bi se to odstopanje lahko upoštevalo, če bi Komisija, za razliko od Nizozemske, ugotovila, da zadevni ukrep pomeni državno pomoč.
- (68) Komisija v svoji oceni pojma „razvoja gospodarskih dejavnosti“ v športnem sektorju ustrezno upošteva člen 165(1) in zadnjo alinejo člena 165(2) Pogodbe, ki določata, da Unija ob upoštevanju posebne narave, na prostovoljstvu temelječih struktur ter družbene in vzgojne vloge športa prispeva k spodbujanju evropske razsežnosti v športu.

- (69) Komisija je za svojo oceno ukrepov pomoči v skladu s členom 107(3)(c) Pogodbe v zvezi z oblikami pomoči in horizontalnimi ter sektorskimi nameni, za katere se pomoč dodeljuje, izdala številne uredbe, okvire, smernice in sporočila.
- (70) Komisija meni, da je ustrezno oceniti, ali mora veljajo merila iz Smernic ⁽¹⁰⁾. V zvezi s tem Komisija ugotavlja, da Smernice ne izključujejo profesionalnega nogometa. Smernice zato veljajo za to gospodarsko dejavnost.
- (71) Komisija je julija 2014 objavila nove Smernice o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah ⁽¹¹⁾. Vendar pa te ne veljajo za to nepriglašeno pomoč, dodeljeno leta 2010. V skladu s točko 137 novih smernic to velja le za vsako pomoč za reševanje in prestrukturiranje, ki se dodeli brez predhodnega dovoljenja, če se del pomoči ali celotna pomoč dodeli po objavi teh smernic v *Uradnem listu Evropske unije*. V skladu s točko 138 smernic iz leta 2014 Komisija v vseh drugih primerih izvede preizkus na podlagi smernic, ki so veljale v času dodelitve pomoči, in zato za zadevni primer veljajo smernice, objavljene pred letom 2014.

4.2.2 Klub NEC kot podjetje v težavah

- (72) V skladu s točko 10(c) Smernic za podjetje ne glede na njegovo vrsto velja, da je v težavah, če po domači zakonodaji izpolnjuje kriterije za uvedbo kolektivnih postopkov insolventnosti. Točka 11 Smernic določa, da ob odsotnosti teh okoliščin za podjetje lahko še vedno velja, da je v težavah, če so prisotni običajni znaki, kot so vedno večje izgube, naraščajoči dolg, upadajoči denarni tok in tako naprej. Podjetje v težavah je do pomoči upravičeno le, če je vidno, da si podjetje na podlagi lastnih sredstev, sredstev svojih lastnikov/delničarjev ali tržnih virov ne more opomoči.
- (73) Nizozemska je prvotno trdila, da klub NEC leta 2008/2009 ni bil podjetje v težavah. Vendar pa dejstva iz uvodne izjave 16 kažejo, da se je klub NEC spopadal s finančnimi težavami, ki so bile tako resne, da bi lahko ogrozile njegovo prihodnost v profesionalnem nogometu. Komisija zato meni, da je klub NEC vsekakor bil podjetje v težavah. V svojem odgovoru na sklep o začetku postopka je Nizozemska priznala, da je bil klub NEC podjetje v težavah in da je imel težave tudi v času transakcije. V zvezi s tem je predložila nadaljnja dokazila (glej uvodno izjavo 40), ki so kazala, da so bili poslovni rezultati kluba NEC negativni in so že nekaj časa upadali. Združljivost državne pomoči klubu NEC je torej treba oceniti v skladu s Smernicami.

4.2.3 Obnova dolgoročne sposobnosti preživetja

- (74) Pod oddelkom 3.2 smernice zahtevajo, da je dodelitev pomoči pogojena z izvedbo načrta za prestrukturiranje (glej točke 34–37 Smernic), ki mora v razumnem času obnoviti dolgoročno sposobnost preživetja podjetja. Komisija ugotavlja, da so bili ti pogoji določeni v okviru načrta, ki ga je avgusta 2010 pripravil klub NEC za KNVB.
- (75) Komisija v zvezi s tem spominja, da vsi nizozemski profesionalni nogometni klub prejmejo licenco, ki jo podeli KNVB, ki jih obvezuje k izpolnjevanju raznih obveznosti. Ena od obveznosti trenutnega veljavnega sistema se nanaša na finančni položaj kluba. Trikrat na sezono klub na podlagi finančnih poročil, ki med drugim kažejo njegov trenutni finančni položaj in proračun za naslednjo sezono, prejme finančno bonitetno oceno. Na podlagi teh poročil so klubi razvrščeni v tri kategorije (1: nezadostno, 2: zadostno, 3: dobro). Od klubov iz kategorije 1 se lahko zahteva, da predložijo načrt za izboljšanje, s katerim bodo v roku treh let dosegli kategorijo 2 ali 3. Če klub ne upošteva načrta, lahko KNVB naloži sankcije, kot so uradno opozorilo, zmanjšanje točk v tekmovanju in – kot končno sankcijo – odvzem licence. Prav tako je v tem kontekstu treba opozoriti, da se profesionalnim klubom na Nizozemskem, ki bankrotirajo, odvzame licenca. Če se ustanovi naslednik kluba, se ta v profesionalne nogometne lige ne bi uvrstil takoj, temveč bi moral začeti v drugi najvišji amaterski ligi.

⁽¹⁰⁾ Glej opombo 5.

⁽¹¹⁾ Sporočilo Komisije – Smernice o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah (UL C 249, 31.7.2014, str. 1).

- (76) Na podlagi finančnih podatkov iz sezone 2009/2010 je bil klub NEC uvrščen v kategorijo 1. V svojem načrtu za prestrukturiranje je določil ukrepe za pridobitev statusa kategorije 2 v roku treh sezon (do 2012/2013).
- (77) V načrtu za prestrukturiranje je bilo kot glavni vzrok finančnih težav kluba NEC opredeljeno problematično razmerje med prometom in stroški. Še zlasti so bili visoki stroški zaposlenih, prav tako pa je k negativnim rezultatom prispeval upad prihodkov od pravic predvajanja. Cilj načrta za prestrukturiranje je bil omejitev stroškov in varčevanje, in sicer pretežno na področju stroškov, povezanih z igralci. Navedeni ukrepi so vključevali zmanjšanje števila zaposlenih (vključno z zmanjšanjem števila registriranih igralcev), zamrznitev plač in zmanjšanje plač novih igralcev, prav tako pa zmanjšanje premij. Delež stroškov zaposlenih v primerjavi s prometom naj bi se v roku treh let znižal pod [...] % (v primerjavi s [...] % marca 2010). Predvideno je bilo tudi zmanjšanje nekaterih drugih odhodkov, kot so stroški programa za usposabljanje mladih (nogometna akademija). Za vsako naložbo v nematerialna ali materialna osnovna sredstva v višini več kot [...] EUR bi morala svoje soglasje podati tudi licenčna komisija KNVB, kar je pomenilo, da klub NEC ni mogel izvajati nobenih prestopov.
- (78) Komisija ugotavlja, da se načrt za prestrukturiranje osredotoča na vzroke finančnih težav kluba NEC, zlasti na stroške zaposlenih in igralcev v obliki plač in plačil za prestopne. Od profesionalnega nogometnega kluba se ne more pričakovati, da se bo v smislu Smernic širil na druge trge; lahko pa se pričakuje, da bo varčeval pri svoji osrednji dejavnosti, to pa je klub NEC tudi storil. Načrt za prestrukturiranje ne vključuje zunanjih dejavnikov, h katerim klub NEC lahko stremi, toda jih ne more povsem nadzirati, kot so iskanje dodatnih sponzorjev ali večje število gledalcev.
- (79) V proračunu za sezono 2010/2011 je klub NEC načrtoval izboljšanje svojih poslovnih rezultatov [...] s pomočjo zmanjševanja stroškov [...]. Končni rezultati so bili še boljši od predvidenih: kjer so prihodki upadli (nižje proračunsko ravnovesje zaradi slabe pokalne sezone; nižji prihodki od pravic predvajanja; prerazporeditev prihodkov od izmenjav), so se tudi zmanjšali stroški [...] (upad stroškov zaposlenih, varčevanje pri nogometni akademiji, zmanjšanje komercialnih stroškov). Decembra 2011 je KNVB klubu NEC dodelil status kategorije 2.
- (80) Komisija ugotavlja, da je načrt za prestrukturiranje iz avgusta 2010 za namene obnove dolgoročne sposobnosti preživetja zadostno obravnaval vzroke finančnih težav kluba NEC.

4.2.4 *Preprečevanje neupravičenega izkrivljanja konkurence*

- (81) Točke 38–42 Smernic zahtevajo, da upravičenec sprejme izravnalne ukrepe in tako omeji izkrivljanje, ki ga lahko povzroči pomoč, ter negativne vplive na trgovinske pogoje. V sklepu o začetku postopka je Komisija v zvezi s tem opozorila na posebno naravo profesionalnega nogometa in predlagala številne ukrepe, ki bi se v okviru profesionalnega nogometa in v smislu Smernic lahko šteli za izravnalne, kot so omejitev registriranih igralcev v obsegu, ki ga dovoljuje nacionalna zveza, omejitev plač pod običajnimi standardi sektorja, kratkotrajna prepoved plačila stroškov prestopa novega igralca ali večje število družbeno koristnih dejavnosti.
- (82) Kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 77, je klub NEC zmanjšal število zaposlenih, število registriranih igralcev ter njihove plače. Za stroške plač je bilo predvideno znižanje pod 60 % stopnje realizacije. Med obdobjem prestrukturiranja se niso smela izvesti nobena prestopna plačila za nove igralce. Komisija ugotavlja, da so se izravnalni ukrepi iz Smernic sprejeli, s čimer se je oslabil tekmovalni položaj kluba NEC v profesionalnem nogometu.

4.2.5 *Omejitev pomoči na najmanjšo potrebno*

- (83) Točke 43–45 Smernic določajo, da se morata znesek in intenzivnost pomoči omejiti na najmanjšo potrebno. Pričakuje se, da upravičenci do pomoči iz lastnih sredstev znatno prispevajo k načrtu prestrukturiranja.
- (84) Komisija ugotavlja, da načrt za prestrukturiranje poleg notranjega varčevanja v veliki meri temelji na financiranju zunanjih zasebnih subjektov. Transakcija [...] (uvodna izjava 37) je klubu NEC zagotovila okoli 4 milijone EUR v obliki zunanjega financiranja. Poleg tega so se pogoji odplačevanja posojila [...] spremenili leta 2010. Namesto letne obveznosti odplačila [...] so plačila za odplačevanje od takrat naprej temeljila na prihodkih od prestopov,

kar je imelo pozitiven učinek na likvidnost kluba NEC (uvodna izjava 43). Zunanji in lastni prispevki torej znašajo več kot 4,25 milijona EUR in zato pomoč, ki znaša največ 2,2 milijona EUR, v vsakem primeru ne predstavlja več kot okoli 35 % skupnih prizadevanj za prestrukturiranje. S tem se izpolnjuje pogoj iz točke 44 smernic, da mora za srednje veliko podjetje, kot je klub NEC, vsaj 40 % stroškov za prestrukturiranje kriti lastni prispevek upravičenca, vključno z zunanjim financiranjem, ki izkazuje zaupanje v sposobnost preživetja upravičenca.

4.2.6 Spremljanje in letno poročilo

- (85) Točka 49 smernic zahteva, da država članica z rednimi in podrobnimi poročili obvešča o pravilnem izvajanju načrta o prestrukturiranju. Točka 51 določa manj stroge pogoje za mala in srednje velika podjetja, kjer je običajno zadostno posredovanje letnih izvodov bilance stanja in izkaza uspeha. Nizozemska se je obvezala, da bo ta poročila oddajala.

4.2.7 Načelo o enkratni pomoči

- (86) Točke 72–77 smernic se sklicujejo na načelo enkratne pomoči („enkrat in zadnjič“), na podlagi katerega se pomoč za prestrukturiranje dodeli le enkrat na deset let.
- (87) Nizozemska se je obvezala, da bo spoštovala načelo enkratne pomoči iz smernic. Potrdila je, da klubu NEC v desetletnem obdobju pred transakcijo niso dodelili nobene pomoči za reševanje ali prestrukturiranje. Skladnost s tržnimi pravili bo prav tako podlaga za vsa sedanja in prihodnja pogajanja s klubom NEC.

5. SKLEPNE UGOTOVITVE

- (88) Komisija ugotavlja, da je Nizozemska izvedla ukrep pomoči v korist kluba NEC nezakonito in v nasprotju s členom 108(3) Pogodbe. Vendar pa se lahko pomoč v smislu Smernic šteje za združljivo z notranjim trgov kot pomoč pri prestrukturiranju, saj so izpolnjeni vsi pogoji za tovrstno pomoč iz Smernic.

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Državna pomoč, ki jo je Nizozemska izvedla v korist kluba NEC iz Nijmegena, je združljiva z notranjim trgov v smislu člena 107(3)(c) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Kraljevino Nizozemsko.

V Bruslju, 4. julija 2016

Za Komisijo
Margrethe VESTAGER
Članica Komisije